

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

MOZAIKA

Předkladatel:

Základní škola Mozaika, o.p.s. Rychnov nad Kněžnou

U Stadionu 1166

Rychnov nad Kněžnou

516 01

tel.: 739 007 826

e-mail: info@zsmozaika.info

web: www.zsmozaika.info

IČ: 259 18 125

IZO: 000 191 817

RED-IZO: 600 001 474

Ředitelka školy:
Mgr. Kamila Zemanová Stieberová
tel.: 603 709 174
e-mail: zemoska@seznam.cz

Zřizovatel:
Společnost přátel základní soukromé školy
v Rychnově nad Kněžnou
U Stadionu 1166
Rychnov nad Kněžnou
516 01

Předseda SP ZSŠ:
Zuzana Kschwendová
tel.: 724 804 676
e-mail: kschwww@gmail.com

Školní vzdělávací program je platný od 1.9.2017

---

podpis ředitelky školy

1. Charakteristika školy

Historie školy

Škola vznikla z popudu skupiny rodičů hledajících alternativu ke stávajícímu systému vzdělávání (viz dokument Vize experimentální školy – www.zsmozaika.info). Svou činnost zahájila v roce 1992 v objektu MŠ ve Vamberku. Projekt zakladatele Společnost přátel základní soukromé školy v Rychnově nad Kněžnou byl zahájen s prvním a druhým ročníkem základní školy a opíral se o vlastní vzdělávací program. Za dobu svého působení ve Vamberku prošla škola organizačními a právními změnami a v roce 2000 se přestěhovala do Rychnova nad Kněžnou.

Právní subjektivita

Škola je obecně prospěšnou společností a spadá do neziskového sektoru. Jako právnická osoba, jejímž zřizovatelem není stát ani obec, poskytuje na základě smluvního vztahu základní vzdělání za úplatu. Školu řídí ředitel, který je jmenován a zodpovídá se správní radě o.p.s., je statutárním zástupcem školy.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Mozaika, o.p.s. je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni se spojují třídy dle počtu žáků. Pokud je v ročníku zapsáno alespoň 10 žáků, tvoří samostatnou třídu. Škola garantuje nízký počet žáků ve třídě, který umožňuje individuální přístup ke každému z nich. Kapacita školy je 145 žáků.

Vybavení školy

Škola pracuje na jednom pracovišti v budově SPŠS v Rychnově nad Kněžnou sídlí vedení školy a pracuje I.stupeň a II. stupeň ZŠ. Děti mají k dispozici dvě patra přístavby bývalého učiliště, k dispozici mají šatnu a využívají pronajatou tělocvičnu k hodinám tělesné výchovy.

Součástí školy je i školní družina a školní klub.

Škola vlastní pozemek v katastru obce Javornice o rozloze 1 hektar, kde postupně vzniká enviromentální centrum pro výukové a komunitní aktivity.

Na prvním i druhém stupni školy je k dispozici mobilní počítačová učebna, která umožňuje využívat počítače ve všech hodinách a prostorech školy. Dětem je k dispozici volně přístupný knižní fond, kterým škola ve spolupráci s rodiči podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupce ředitele, ostatní učitelé, vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga. Někteří učitelé mají kvalifikaci speciální pedagog. Škola spolupracuje také s odbornými externisty.

Škola buduje učící se komunitu. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou podporováni v dalším vzdělávání. Ve škole probíhají cykly vzdělávání pro celou sborovnu. Učitelé mají možnost využívat mentorskou a supervizní podporu. Škola spolupracuje s organizací o. s. Step by Step.

Při výběru pedagogů škola vychází z **vlastního standardu kvality práce učitele** (CO dělá učitel Mozaiky). Upřednostňuje jejich tvořivý přístup, iniciativu, samostatnost, otevřenost ke spolupráci, velkou míru empatie a nadšení pro práci s dětmi.

Dlouhodobé projekty

Škola na tvorbě nového školního programu spolupracovala ve dvouletém projektu s o.s. Step by Step, jehož se zúčastnili všichni vyučující školy i ostatní pracovníci školy.

V letech 2009 – 2011 se škola zapojila do projektu Podpora základních škol při zavádění vyučovacích metod rozvíjejících klíčové kompetence žáků (o.s. JOB a ERUDIS, o.p.s.).

V letech 2010 – 2011 se ZŠ Mozaika účastnila projektu Hrajeme si hlavou – zlepšení podmínek pro výuku technických oborů (Univerzita Hradec Králové).

V letech 2011 – 2012 byla škola spolupracovníkem v projektu Centrum podpory inkluzivního vzdělávání.

V letech 2011 – 2012 byla zapojena do projektu EU do škol (MŠMT) – zahraniční výukové pobyty studentů a pedagogů, podpora čtenářské gramotnosti.

Během let 2015 – 2016 v rámci Projektu Mozaika pro přírodu (podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů) bylo výrazně podpořeno environmentální vzdělávání na škole – kurz pro školního koordinátora EVVO, materiální vybavení dílen a školního pozemku, zajištění pravidelné výuky na školním pozemku, nakládání s bioodpadem a osvětové akce pro veřejnost či místní samosprávu.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola pokládá komunikaci s rodiči a zákonnými zástupci za jeden ze základních předpokladů dosažení osobního maxima každého žáka. Učitelé jsou rodičům k dispozici dle potřeby ke konzultacím osobním, telefonickým i e-mailovým. Třikrát ročně jsou vyhlašovány triády - schůzky rodiče, učitele a žáka. S každým žákem a jeho rodiči je každoročně sestaven nebo aktualizován **plán osobního rozvoje**. K oboustranné komunikaci slouží elektronická žákovská knížka a sdílené prostředí na internetu „moodle“. Dalším zdrojem informací je školní web a tištěný „Mozaikovník“ (viz. www.zsmozaika.info), který na začátku školního roku obdrží všichni žáci a jejich rodiče.

Každoročně škola pořádá „Rodičovskou sobotu,“ jako den otevřených dveří nejen pro rodiče, kdy v sobotu probíhá vyučování, a rodiče i zájemci z řad veřejnosti se mohou přijít na práci dětí a pedagogů podívat do vyučování. Škola vytváří příležitosti pro neformální setkávání rodičů (rodičovská kavárna, setkání mimo školu).

Škola pravidelně rodiče vyzývá, aby se o vyučování zajímali. Bez ohlášení se mohou výuky účastnit i se do ní zapojit. ZŠ Mozaika je zařazena do sítě škol „Rodiče vítání“ (www.rodicevitani.cz/mapa-skol/). Z rodičů je sestavena správní rada obecně prospěšné společnosti, která se podílí na důležitých rozhodnutích při vedení školy, vznáší návrhy a připomínky k chodu školy, a ředitelství se jí ze své práce zodpovídá.

Servisní služby

Škola nabízí bezplatně služby školní družiny, která má pevně stanovenou strukturu programu a rodiče si mohou s dětmi vybrat z nabízených aktivit.

Ve škole pracuje školní klub, který organizuje a nabízí nárazové volnočasové aktivity. V jeho rámci jsou nabízeny pravidelné zájmové kroužky, které se dle zájmů dětí a možností školy každý rok obměňují. Žáci mohou využívat prostory ve škole k aktivnímu trávení volného času, bezpečnému využití prostoru před odjezdem domů apod.

Před vyučováním a před odchodem ze školy mohou žáci trávit čas v budově školy v rámci školního klubu a školní družiny.

Vlastní hodnocení školy

Škola je společenstvím žáků, učitelů a rodičů v dané době, stávajících podmínkách a možnostech. Z toho vyplývá, že škola je společenství stále na cestě. K tomu, aby cesta měla správný směr pro všechny účastníky, je třeba ji neustále vyhodnocovat a upravovat její směr.

Oblasti vlastního hodnocení

- kvalita pedagogických pracovníků
- podmínky vzdělávání
- poslání a vize školy
- průběh vzdělávání
- bezpečné klima školy pro všechny členy společenství (žáci, rodiče, učitelé)
- výsledky vzdělávání

Vedení školy společně s ostatními pedagogy systematicky shromažďuje a analyzuje informace a podklady, včetně různých forem zpětných vazeb od žáků i rodičů. Ty jsou využívány k posouzení jednotlivých hledisek fungování školy v porovnání s očekávaným výstupem v ŠVP, cíli školy.

Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Vlastní hodnocení je plánovaná činnost, která má prokazatelný vliv na zlepšování výsledků vzdělávání.

Hlavním cílem hodnocení je posouzení, nakolik jsou cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu sdíleny všemi zúčastněnými a jak dobře jim rozumějí (vědí, proč co dělají)

Pro posouzení celkové kvality a úrovně školy a pro využití těchto informací pro další rozvoj školy potřebujeme získat ve všech sledovaných oblastech objektivní a reálné odpovědi na otázky:

- Jak si vedeme?
- Jak to víme?
- Co s tím uděláme?

Nástroje pro vlastní hodnocení

Pro sebehodnocení používá škola řadu různých nástrojů.

Rámec kvality práce učitele (Co dělá učitel Mozaiky)

Soubor činností vedoucích ke společné vizi naší školy. Na jeho tvorbě se podílel pedagogický sbor a je součástí plánování vlastního pokroku v práci učitele, hodnocení ze strany vedení školy, vzájemného koučování ze strany kolegů. Učitel si n jeho základě stanovuje vlastní cíle pokroku a indikátory na základě kterých bude možné posun doložit.

Hodnocení práce učitele na základě kritérií

Na základě aktuální potřeby školy jsou stanovována kritéria pro práci učitele, která jsou každý měsíc vyhodnocována. Učitel se k nim může vztahovat a získá okamžitou zpětnou vazbu na jejich plnění. Jsou na začátku každého školního roku vyhodnocována vedením školy a upravována k aktuálnímu stavu školy, jejím podmínkám a míření.

Dotazníková šetření

Škola prostřednictvím zpětné vazby formou anket, hlasování ve webovém prostoru, dotazníků, zjišťuje aktuální názory, postoje, pohledy žáků, rodičů a učitelů na aktuální otázky, řešená témata, budoucnost školy, kvalitu práce.

Žáci devátého ročníku mapují pro vedení školy svou školní cestu. Oslovováni jsou žáci, kteří naši školu absolvovali.

Srovnávací testy

Škola ve svém principu pracuje s bezpečným nesoutěžním klimatem. Ve škole je integrováno velké procento žáků s příznými podpůrnými opatřeními. Přesto škola musí mapovat srovnání výsledků vzdělávání žáků v porovnání s ostatními vrstevníky. Výsledky škola analyzuje a hledá cesty k jejich promítnutí do vzdělávacího procesu. K celému procesu přistupuje škola individuálně.

Časové rozvržení hodnotících činností

- **září** – hodnocení školy správní radou školy spojené se schvalováním výroční zprávy za předcházející školní rok
- **listopad – prosinec** - plánování osobního rozvoje učitelů
- **leden – březen** (min. jedenkrát za dva roky) - srovnávací testy v 3.,5. a 9. ročníku
- **únor – březen** - vyhodnocování a úprava plánů osobního rozvoje učitele
- **květen** –vyhodnocení výsledků přijímacího řízení
- **červen** – hodnocení ze strany žáků 9. ročníku, jejich hodnocení školy a návrhy na změny
- **červen** – realizace dlouhodobých opatření (učební plány, zařazení volitelných předmětů, úvazky)
- **srpen** – zpracování Výroční zprávy o činnosti školy
- **v průběhu školního roku (nepravidelně)** – podle aktuální situace a okolností dotazníky pro učitele, žáky a rodiče, případné získávání informací prostřednictvím různých aktivit v průběhu různých projektů nebo seminářů pro celý sbor

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Motto:

Každý jsme neopakovatelnou mozaikou, kterou nám může okolí pomoci objevit, a my mu pak budeme prosvětlení sluncem barevně zářit na cestu.

SNAŽÍME SE BÝT

Moderní školou svými postupy ve výuce a přístupem k dětem, přizpůsobující se jejich potřebám.

Otevřenou školou, kde je prostor pro diskusi, vlastní názory, hledání cest a osobní iniciativy.

Zajímavější se školou o své žáky a jejich potřeby v malém důvěrně známém kolektivu.

Aktivní školou, která nabízí a ukazuje dětem možnosti jak aktivně trávit volný čas.

Inovativní školou, která hledá nové cesty k dosažení osobního maxima každého žáka.

Kreativní školou podporující tvořivost, jak u dětí, tak u pedagogů.

Angažovanou školou, která spolupracuje s okolím, městem, obcí, a učí děti aktivně se stavět ke svému životu a okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Absolventem Základní školy Mozaika je žák se zdravou sebedůvěrou, připravený učit se dle svých možností celoživotně, schopný otevřené komunikace, spolupráce a vlastního reálného sebehodnocení.

K rozvoji klíčových kompetencí vedou v naší škole tyto postupy, formy a metody.

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k zodpovědnosti za své učení, nastavujeme učební prostředí a cíle tak, aby zažili úspěch, dosáhli svého maxima, a tím je vedeme k motivaci k dalšímu učení a osvojování si různých strategií učení

- popisnou zpětnou vazbou předkládáme žákům obraz o jejich vlastním učení
- slovním hodnocením podporujeme u žáků vnitřní motivaci k učení
- klademe důraz na úspěchy, připouštíme chyby jako přirozenou součást učení
- upřednostňujeme tvořivé postupy ve výuce
- způsoby zadávání práce vedou žáky k samostatnosti, vlastnímu rozhodování a zodpovědnosti za výsledek práce
- ve výuce využíváme co nejširší nabídku různých zdrojů informací
- práce s internetem knihami a časopisy a vyhledávání informací jsou běžnou součástí výuky ve všech vyučovaných předmětech
- učíme žáky vlastnímu sebehodnocení a objektivnímu hodnocení práce druhých
- používáme různé způsoby hodnocení individuální i skupinové práce a vedeme žáky ke kritickému hodnocení metod a forem práce
- žáci pracují s různými kritérii hodnocení
- upřednostňujeme osvojování učiva propojeného s praktickým životem
- ve vyučování umožňujeme žákům používat podpůrné zdroje informací (pravidla, slovníky, mapy)
- ve výuce diferencujeme, pracujeme s možnostmi žáka
- škola má nastavenou vlastní strategii rozvoje čtenářské gramotnosti
- pro žáky s výukovými potížemi má škola nastavenou strategii proti neúspěšnosti
- žáci se podílejí na sestavování vlastního plánu osobního rozvoje, kde jsou zohledněny zájmy, vloh a potřeby jednotlivců, které může škola rozvíjet

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcujeme žáky k vlastním hledání cest a řešení problémů, vedeme je k schopnosti rozhodovat se a nést za svá rozhodnutí zodpovědnost

- problém vnímáme jako běžnou součást života a příležitost něco nového se naučit, získat další zkušenost
- pracujeme projektovými metodami různého rozsahu
- do řešení problémových situací ve škole zapojujeme školní parlament i celé shromáždění školního společenství
- připouštíme různé cesty vedoucí k cíli
- oceňujeme originalitu
- velký prostor dáváme ve výuce tvořivým aktivitám
- učíme děti prezentovat výsledky své práce co nejrozličnějšími způsoby
- děti mají často možnost vybrat si ze způsobů práce, postupu, zdroje informací, spolupracovníků

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

učíme žáky naslouchat a účinně komunikovat s okolním světem

- vedeme žáky k naslouchání
- učíme žáky různým typům prezentací už od první třídy
- pracujeme se všemi dostupnými zdroji informací
- posilujeme výuku anglického jazyka - od první třídy vyučujeme anglický jazyk povinně
- do výuky anglického jazyka zapojujeme rodilého mluvčího
- otevřeně komunikujeme s dětmi i rodiči všemi dostupnými formami
- děti pracují ve škole od první třídy s elektronickou žákovskou knížkou a elektronickou poštou, ve sdíleném internetovém prostoru
- velký důraz klademe na práci s textem a informacemi
- každý den na prvním stupni začíná ve třídách komunitním kruhem
- v předmětu etická výchova se žáci učí základním principům smysluplné vzájemné komunikace
- běžně v hodinách pracujeme ve skupinách, kde se žáci musí domluvit, diskutovat a vhodně reagovat na vzniklé situace
- diskuse je jednou ze základních forem práce při řešení problémových úkolů v hodinách
- řešení problémů v chodu školy, které se týkají dětí, projdou celoškolskou diskusí
- žáci se mohou kdykoliv kultivovaně vyjádřit k práci učitelů a vedení školy
- žáci jsou vedeni k otevřenosti a zdravé kritice
- v celoškolských projektech a projektech jednotlivých ročníků spolu komunikují a spolupracují žáci různého věku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

žáci se učí spolupracovat v týmu a respektovat ostatní spolupracovníky

- žáci se od první třídy učí pracovat v různorodých skupinách
- vedeme žáky k soudržnosti a důvěře ve školním společenství
- podporujeme inkluzivní vzdělávání a vedeme žáky k toleranci a pomoci handicapovaným
- průběžně pracujeme se sociálními vztahy ve třídách i celé škole
- vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky je otevřená
- žáci se podílejí na vytváření všech pravidel, která se jich týkají
- žáci navrhují postupy při porušování pravidel
- vyzdvihujeme pozitivní chování
- v etické výchově i mimo ni jsou učitelé i žáci vedeni k prosociálnosti
- učíme žáky zastávat a rozlišovat různé role v týmu
- bojujeme proti šikaně a učíme děti, jak se těmto situacím bránit a pomáhat druhým při bezpráví

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychováme svobodné, zodpovědné a angažované občany

- vedeme žáky i učitele ke vzájemné pomoci
- společně vytváříme pravidla, na jejichž dodržování pracujeme
- zajímáme se o patologické chování dětí a otevřeně spolu s odborníky, rodiči a dětmi situace řešíme
- každoročně volíme školní parlament
- podporujeme práci školního parlamentu a podněcujeme žáky k samosprávným aktivitám
- o zásadních otázkách rozhodujeme společně, demokraticky
- udržujeme společné školní rituály posilují společenství – společné zahájení školního roku, školní Vánoce, závěrečnou školní slavnost, udělování školních cen
- vedeme žáky k aktivnímu trávení volného času nabídkou školní družiny a školního klubu
- ve vyučování a tematických projektech se zabýváme aktuálními společenskými problémy
- vedeme žáky k ekologickému chování ve škole i mimo ni

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke své práci i práci druhých, péči o svou bezpečnost a směřování ke své pracovní budoucnosti

- všechny zadané práce mají jasný účel a smysl, se kterým jsou žáci seznámeni
- žáci jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel a plnění si povinností a závazků
- při práci na projektech se učí samostatně pracovat s informacemi a adaptovat se na nové pracovní podmínky
- při skupinových a projektových pracích si žáci rozvíjejí praktické dovednosti, mohou uplatnit své individuální schopnosti, a tím se rozvíjí a utváří jejich profesní zaměření
- žáci jsou zapojeni do výzdoby školy, realizace výstav, prezentací pro veřejnost
- svou prací se podílejí žáci na zlepšování školního prostředí a drobné údržbě
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel a sebekázně při tvůrčích činnostech
- nabízíme žákům pohled na různé profese a jejich uplatnění na trhu práce prostřednictvím úřadu práce, filmových materiálů a exkurzí
- žáci pod vedením školního parlamentu pořádají akce pro veřejnost a rozhodují o způsobu využití zisku z nich
- učí se sestavovat drobné projekty a poté je realizovat

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola svým zaměřením na individuální přístup k dětem, malým počtem dětí ve třídě, způsobem hodnocení a podporou inkluze vytváří příznivé podmínky pro práci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Integrovaní žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů nebo plánů osobního rozvoje, které jsou zpracovány speciálním pedagogem ve spolupráci s učiteli, rodiči a samotným dítětem. Plán je dle potřeby konzultován s pracovníky odborného poradenského pracoviště, z jejichž doporučení vychází. Předpokládá se úzká spolupráce s rodinou při jeho naplňování.

Každému dítěti je hledání pro něj nejvhodnější cesta vzděláváním. K tomu slouží plán osobního rozvoje, který je tvořen společně s každým dítětem a rodičem. V případě, že žák vyžaduje speciální přístup, je mu nastaven Plán pedagogické podpory, který je po třech měsících vyhodnocen. Pokud nedochází u žáka k posunu, je odeslán do příslušného poradenského zařízení s Plánem pedagogické podpory. Poradenské zařízení rozhodne o zařazení žáka do příslušného stupně podpůrných opatření, na základě kterých mu škola poskytuje podporu. Například individuální vzdělávací plán, předmět speciální pedagogické péče, pedagogická intervence, asistent pedagoga, speciální pomůcky, atd.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně škola zajišťuje:

- školního speciálního pedagoga,
- asistenta pedagoga,
- plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán,
- výuku předmětů speciálně pedagogické péče,
- pedagogická intervence,
- speciální pomůcky.

Vzdělávání žáků nadaným a mimořádně nadaných

Cílem školy je hledat nadání a vlohy u každého žáka.

Každému dítěti je hledání pro něj nejvhodnější cesta vzděláváním. K tomu slouží plán osobního rozvoje, který je tvořen společně s každým dítětem a rodičem. V případě, že žák vyžaduje speciální přístup, je mu nastaven Plán pedagogické podpory, který je po třech měsících vyhodnocen.

Žákům nadaným a mimořádně nadaným škola poskytuje:

- školního speciálního pedagoga,
- asistenta pedagoga podporující obohacování vzdělávacího obsahu,
- plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán,
- práce ve věkově smíšených skupinách, žáci mohou navštěvovat výuku ve vyšším ročníku,
- zadávání specifických úkolů,
- účast ve Školní akademii věd,
- pedagogická intervence,
- speciální pomůcky.

Školní akademie věd

Na začátku školního roku se do ní žáci mohou přihlásit a sami si vybrat obor (předmět), ve kterém budou celý rok pracovat a sebevzdělávat se a konzultanta, se kterým budou spolupracovat. Výsledkem jejich celoroční práce, která má časovou dotaci minimálně jedna hodina týdně, je prezentovatelný výstup.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu školy aktuální problémy naší společnosti a světa. Do školního vzdělávacího programu Mozaika začleněna dvojím způsobem. Prvním z nich je začlenění do výuky ve vyučovacím předmětu, druhým celoškolské projekty ve čtyřletém cyklu.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy členěné do tří částí

Osobnostní rozvoj	- rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygienu - kreativita
Sociální rozvoj	- poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
Morální rozvoj	- řešení problémů a rozhodování - hodnoty, postoje, prakt. etika

jsou obsahem vyučovacích oborů Etická výchova, který je ve škole vyučován v 1. – 9. ročníku.

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost- tematický okruh je realizován na každoročním zahajovacím pobytu, kde probíhají demokratické volby do školního parlamentu s osvětlením všech základních principů

demokratických voleb. Pokračuje po celý školní rok aktivní prací školního parlamentu, jehož prostřednictvím děti ovlivňují chod a dění ve škole. Součástí této práce jsou celoškolní diskusní setkání (min. dvakrát ročně).

Občan, občanská společnost a stát

Forma participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematické okruhy jsou integrovány do vyučovacího oboru Výchova k občanství v 6. - 9. ročníku.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikultura

Princip sociálního smíru

Mediální výchova (MDV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Enviromentální výchova (EV)

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Tato průřezová témata se všemi jejich tematickými okruhy budou realizována ve čtyřletém cyklu. V každém školním roce cyklu bude vybráno jedno téma pro zahajovací pobyt (první pracovní týden školního roku), kde bude formou projektu v celkové délce min. 18 hodin realizováno. Zbývající tři témata budou ve školním roce realizována formou minimálně jednodenních celoškolních projektů s prezentací. Tematické okruhy do kratších projektů vybrané se nesmí v cyklu opakovat, stejně tak průřezové téma vybraná pro zahajovací pobyt. Metody práce v projektech jsou různorodé a v maximální míře se využívá zážitkových metod a tvůrčích činností, exkurzí. Systém práce se obměňuje od spolupráce všech věkových skupin napříč školou, přes tvůrčí dílny dle výběru až po práci ve skupinách dle věku. Škola pro realizaci projektů oslovuje regionální odborníky v oboru.

3. UČEBNÍ PLÁN

Rámcový učební plán I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň					Disponibilní hodiny	
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	8	7	7	6	
	Cizí jazyk (Angl. jazyk)	0	0	3	3	3		
Matematika a její aplikace		4	4	4	5	5	2	
Informační a komunikační technologie		0	0	0	0	1		
Člověk a jeho svět		2	2	2	3	3		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		
	Výtvarná výchova	1,5	1,5	1,5	1,5	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1		
Průřezová témata		P						
Disponibilní časová dotace	volná	Angl. jazyk	1	2	0	0	0	3
		Inf. a kom. tech.	0	0	1	1	0	2
		Výtvarná vých.	0	0	0	0	0,5	0,5
		Etika	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Týdně celkem		22	22	24	25	25	16	
Celková povinná časová dotace		118						

Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Vyučování na prvním stupni probíhá v blocích, které se délkou liší dle potřeb třídy ke zvládnutí zadaného úkolu. Vyučující dbá na časté střídání činností a dodržování pitného režimu dětí. Přestávky v práci upravuje individuálně dle potřeb. Nejdéle blok trvá 90 min.

Žáci prvního stupně pracují v programu Začít spolu a jejich činnosti v pracovním dnu se prolínají, není striktně ohraničen čas věnovaný jednotlivým předmětům. Mimo dny, kdy probíhá projektová výuka pracují děti v kmenových třídách, plní si své cíle v základních předmětech (český jazyk, matematika, anglický jazyk) s přihlédnutím k tématu (integrovaná tematická výuka), které právě na prvním stupni probíhá uplatňují mezipředmětové vztahy. Část dne pracují v centrech aktivit.

Tři dny v měsíci se na prvním stupni uskutečňuje společná projektová výuka na dané měsíční téma, diferencovaná dle věku a schopností žáků. Téma projektu je na každý měsíc předem určeno. Široká témata projektů se každoročně opakují, ale vždy je k nim přistupováno z jiného úhlu pohledu, k jiným dílčím podtématům, diferencovaným výstupům. Témata projektů byla volena tak, aby v nich byly rovnoměrně rozloženy obsahy vzdělávacích oborů ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Do projektů je zapojena také vzdělávací oblast Člověk a svět práce a Umění a kultura. Vzdělávací cíle v těchto dvou oblastech jsou též naplňovány v centrech aktivit a v podzimních a jarních měsících

jedenkrát měsíčně aktivitami na školním pozemku. Téma měsíčního projektu se prolíná projektovou výukou, ale více či méně se promítá i do výuky českého jazyka, matematiky a anglického jazyka.

Vyučující dbají na správné poměrné zastoupení činností v jednotlivých měsících tak, aby naplnili očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Vyučování anglického jazyka probíhá od prvního ročníku a je posíleno jednou hodinou v prvním ročníku a dvěma hodinami ve druhém ročníku s disponibilní časové dotace.

Ve třetím a čtvrtém ročníku je zařazena výuka informačních a komunikačních technologií, která probíhá při práci v centrech aktivit v projektech a na niž jsou připravovány děti průběžně od první třídy prací v běžných pracovních dnech na PC.

Předmět etická výchova, který vychází z průřezového tématu Osobností a sociální výchova je dotován půl hodinou v týdenním plánu a je součástí třídních a školních rituálů a práce v komunitním kruhu.

Zajištění výuky předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) probíhá na základě PLPP nebo IVP.

V doporučení ŠPZ uvedeno jako „Předměty speciálně pedagogické péče“ nebo „Pedagogická intervence“ dle potřeb žáka a třídy.

Rámcový učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň				Disponibilní hodiny	
		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	
	Cizí jazyk (Anglický jazyk)	3	3	3	3		
	Další cizí jazyk	0	0	3	3		
Matematika a její aplikace		4	4	4	4	1	
Informační a komunikační technologie		1	1	0	0	1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	
	Výchova k občanství	1	1	0	1		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2		
	Chemie	0	0	2	2	5	
	Přírodopis	2	2	2	1		
	Zeměpis	2	2	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1		
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	0		
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	
Průřezová témata		P					
Disponibilní časová dotace	povinné	Etika	1	1	1	1	4
		Finanční gramotnost	0	0	1	0	1
		Ree.,LK,ŠAV,KAJ,PK,PM	1	1	1	1	4
Týdně celkem		29	30	32	31	18	
Celková povinná časová dotace		122					

Nepovinný předmět na 2. stupni

Disponibilní časová dotace volitelná:

Literární klub (LK)
 Předměty speciálně pedagogické péče - Reeducace (Ree.),
 nácvik sociálních dovedností, pedagogická intervence
 Školní akademie věd (ŠAV)
 Projektový klub (PK)
 Konverzace v AJ (KAJ)
 Praktika z matematiky (PM)

Disponibilní časová dotace povinná:

Etika
 Finanční gramotnost

P = projektová výuka

Zajištění výuky předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) probíhá na základě PLPP nebo IVP.

V doporučení ŠPZ uvedeno jako „Předměty speciálně pedagogické péče“ nebo „Pedagogická intervence“. Předmět je součástí Rámcového učebního plánu a žák je z něj hodnocen.

Poznámky k učebnímu plánu II.stupně

Práce na druhém stupni, pokud to rozvrh umožňuje, probíhá v předmětových dvojblocích (90 min.), aby byl dostatečný prostor pro diskusi v hodině, tvůrčí aktivity, práci formou aktivních metod učení a jejich vyhodnocení.

Vyučující se musí v dvojbloku přizpůsobit potřebám dětí (pitný režim, individuální přestávky, návštěva WC, změna činností a stylu práce apod.)

Výuka pracovních činností probíhá v podzimních a jarních měsících na školním pozemku v uceleném čtyřbloku jedenkrát měsíčně pro každý ročník. Ve stejném režimu je vyučována etická, hudební a výtvarná výchova, které lze díky obsahu a aktivním činnostem spojit do miniprojektových bloků k jednotlivým tématům.

Vzdělávací obor etická výchova vychází z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výběr dalšího cizího jazyka se řídí zájmem dětí a rodičů a personálními možnostmi školy.

Vzhledem k počtu žáků a pedagogů školy některé nabízené volitelné předměty mohou být i nepovinnými.